

Lausunto

20.08.2024

Asia: VN/19970/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta laiksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto

Luonnos laiksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain kumoamisesta

Nuorisoasuntoliitto NAL ry

Nuorisoasuntoliitto NAL ry pitää suunnitelmaa lakkauttaa Ara huolestuttavana kohtuuhintaisen rakentamisen sekä asumisen kehittämisen näkökulmasta. Ara on kehittämistarpeistaan huolimatta ollut keskeinen toimija asunnottomuuden ennaltaehkäisemisessä Suomessa. Aralla on myös vahvaa osaamista erityisryhmien, kuten nuorten, vanhusten, opiskelijoiden ja vammaisten, asumisen erityistarpeiden huomioimisessa. Ennen kaikkea Aralla on ollut merkittävä rooli asumista kehittävien toimintamallien ja ohjaavien säädösten kehittäjänä.

Yhtenä perusteluna päätökselle esitettiin toiminnan tehostaminen. Ympäristöministeriö ja Ara ovat kuitenkin pääsääntöisesti tehneet hyvin erityyppistä toimintaa, Aran huolehtiessa asuntotuotantoon liittyvien avustusten myöntämisestä ja valvonnasta ja ministeriön sääntelyn valmistelusta. Aran sulauttaminen ympäristöministeriöön ei siksi vaikuta parhaimmalta tavalta edistää toiminnan tehokkuutta tai saada aikaan säästöjä.

Jos Ara sulautetaan ympäristöministeriöön, on tärkeää varmistaa, että asumista ja erityisryhmien asumisen erityistarpeisiin vastaamista kehitetään ministeriössä vähintään yhtä määrätietoisesti ja ammattitaidolla kuin Arassa. Myös asuntokannan valvonta tulisi ministeriössä jatkossa varmistaa.

Ara on itsenäisenä virastona pystynyt myös kehittämään uusia rakentamisen rahoitusmuotoja ja reagoimaan nopeasti markkinoiden muutoksiin. Jos rahoitusmallien valmistelu ja uudistaminen siirtyvät ministeriön alaisuuteen, voi rakentamisen toimintaympäristöön syntyä epävarmuutta. Pitkäjänteisyys ja ennustettavuus ovat kohtuuhintaiselle rakentamiselle keskeisiä, ja nopeat muutokset ja epävarmuus heikentävät rakentamisalan toimintamahdollisuuksia.

Nostamme esiin myös huolen siitä, että esitys on tehty ilmeisen nopeasti ilman laajempaa vaikutusten arviointia tai vaihtoehtojen punnintaa. Pitkään toiminutta virastoa ei mielestämme tulisi lakkauttaa ilman kattavia arvioita lakkauttamisen vaikutuksista tai ilman selkeitä suunnitelmia ja askelmerkkejä siitä, miten Aran tähän asti tekemä työ turvataan tulevaisuudessa. Toivomme kattavampaa perustelua sille, miksi Aran sulauttaminen ympäristöministeriöön on arvioitu olevan paras tapa muutokselle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi toivomme, että Aran sulauttamista viivästyttäisiin esimerkiksi vuodella, jotta toimijakentällä olisi aikaa valmistautua ja sopeutua tulevaan muutokseen.

Mikäli Ara sulautetaan ympäristöministeriöön, kohdistuu siihen suuret paineet turvata Arassa tehty tärkeä työ jatkossa. Nuorten tilanne asumisen suhteen on tällä hetkellä mm. sosiaaliturvaleikkauksien, erityisryhmien investointiavustusten leikkausten ja erityisesti suurien kaupunkien vuokrien kalleuden takia epävarma. Toivomme, että ympäristöministeriössä kannetaan jatkossa erityistä huolta nuorten asumisen ja nuorille suunnatun kohtuuhintaisen asuntokannan turvaamisesta, jotta jokaisella nuorella olisi mahdollisuus kotiin eikä nuorten asunnottomuus lisääntyisi.

**

Nuorisoasuntoliitto NAL ry on olemassa, jotta jokaisella nuorella on koti, jossa on hyvä olla. Työskentelemme nuorten edunvalvojana asumiseen liittyvissä kysymyksissä ja tuotamme tietoa nuorten asumisesta. NAL on vuonna 1971 perustettu 20 paikallisyhdistyksen sekä kuuden jäsenjärjestön valtakunnallinen keskusliitto.

Lisätietoja:

Katri Nokela

Hilma Sormunen

Toiminnanjohtaja

Vaikuttamisen asiantuntija

050 354 0360

040 513 2612

katri.nokela@nal.fi

hilma.sormunen@nal.fi

Sormunen Hilma
Nuorisoasuntoliitto NAL ry